

Molnár János Vásárhelyi fiákerese

Családi hagyományt ápol

Hollót és Bársonyt Molnár János általában ünnepi alkalmakra fogja be.

Fotó: Tésik Attila

Egykor népszerű, ma már kihalóban lévő foglalkozást űz, amúgy hobbiként, a vásárhelyi Molnár János. A nyugalmazott gépjárműtechnikus harmadmagával saját fiákert is épített.

A vásárhelyi Molnár János évekkel ezelőtt élesztette újjá a fiákerezés családi hagyományát. Édesapja és nagybátyjai ugyanis ezt a mesterséget folytatták. A fiákerezés a 19–20. század fordulóján fejlődésének zenitjére ért, Vásárhelyen, a „paraszt Párizsban” népszerű volt, a keresletet és a kínálatot jól mutatta, hogy a Kossuth téren, a Fekete Sas Szálló előtt hosszú sorban álltak a díszes fogatok.

– Mindig érdekelt a fiákerezés, és ha annyi ezer forintom volna, ahányszor befogtam a lovakat, akkor most nem lennének anyagi gondjaim – vázolta kötődését Molnár János, aki először édesapja egykori fiákerét használta, majd az azóta már elhunyt két mesterrel,

Tóth Imrével és Gajda Andrással újat épített magának.

Molnár János úgy véli, a régen taxi helyett használt járműnek ma is van keletje, igaz, csak díszes eseményekre, keresztelőkire, lakodalmakra, esetleg temetésekre járnak vele az emberek. Emellett rendszeres résztvevője a lovas túráknak, és a tavaszi állattenyésztési vásárnak.

– Minden évben kijárok ez utóbbira, egy kis patkószögre valót keresni – tette hozzá. Molnár János szerint a fiáker nem azonos semmilyen egyéb lovas kocsival. Nemcsak kinézetre, hanem minőségre is igaz ez, hiszen a fiákert a tisztaság, a kényelem különbözteti meg minden más fogattól.

– Nehezebb foglalkozás ez, mint bármilyen más lovas élet. Hiszen itt a kocsisnak a saját higiéniaja mellett még a lovak tisztaságára is ügyelnie kell. Nem lehet akárhogy és akármiben a bakra ülni sem, hiszen a fiákert díszes

eseményekre kérik, amikor a vendégek is üneplőbe öltöztek.

Molnár János szerint az sem mindegy, hogy milyen lovakat fognak be. Azt mondja, ehhez főnnjárók kellene, azaz olyanok, melyek felemelt fejfel közlekednek. Fiákerét két saját lova, a szép kiállítású, fekete színű Holló és a valamivel világosabb Bársony húzza.

– Megnézik az emberek, ha befogok és elmegyek vele valahová, ám nincs hozzá „tehetségük”, hogy fel is üljenek – mutatta ujjával a jellegzetes, pénzt számláló mozdulatot. Nagyobb lakodalmakra hívnak. Ezt a szakmát valószínűleg senki sem folytatja majd a családomból, hiszen lányaim vannak, a vejeim meg biztosan nem veszik át a fiákerezést. Talán a fogadott unokám mégis, hiszen gyakran sertepertél körülöttem, amikor befogok, sőt segít is. Igaz, ő még csak tízéves.

KOROM ANDRÁS

Farkas Csaba legújabb könyvéről

Halak a város fölött

Halak a város fölött címmel megjelent Farkas Csaba, lapunk munkatársának legújabb könyve. A budapesti Accordia Kiadó által gondozott, a karácsonyi könyvvásárra napvilágot látott tárcagyűjtemény a szerző hetedik szépirodalmi kötete.

Abszurd és valóság keveredik Farkas Csaba tárcáiban. Thakács, az egyik állandó szereplő, észreveszi, hogy az udvarukban álló díofa eltűnt, viszont a fa ágain éjszakázó gerlek ott maradtak. Vagyis nem tűnt el a fa, csupán láthatatlanná vált. „Csak a gerlek gubbasztotak, moccanatlan, a nem létező ágakon. Szorosan markolták – madárfogással – a levegőt.” Amikor megvan a fa, a gerlek hiányoztak róla. Thakács „megértette: soha többé nem láthatja együtt a díofát és a gerleket. Vagy a fa, vagy a gerlek – valamelyik mindig hiányozni fog”. (A láthatatlan díofa). Egy másik történetben Thakács várja a télire megérkező csonttollú madarakat, amelyek azonban sosem érkeztek meg. Thakács rájön, hogy „ha megjönnek, ő fog megszűnni, mind halványabb lesz, és eltűnik lassan az alacsony, téli ég alatt”. (Köd az ablakban).

Egy következő írás már horrosztikus hatást kelt. Thakács utazik a buszon, és észreveszi, hogy az előtte ülő lány kezére egy szem van tetoválva. Kiderül, nem is tetovált az a szem, hanem igazi. És fel is nyílik a szem a kézen, s meztelen Thakácsal a lány kézfeje. Amikor egy pillanatra a lány arcát is megláthatja Thakács, döbbenten veszi észre, hogy egyetlen szem sincs az arcában. A történet azzal a kissé frivol befejezéssel ér véget, hogy „De vajon hol a másik szem? Talán a... Talán...” (Szem a

kézen]. A kötet címadó írásában magától értetődő természetességgel lebegnek az emberek között a halak.

„A hal- és fecskecsapat versenyt vadászott a szűnyogokra. Játékosan csivogtak és villámlottak, süttött a Nap, suhantak a város fölött, a félig felhős, kék, reggeli ég alatt.” (Halak a város fölött). Mellékesen az egész világot megmenti Thakács. Megy a hajnali utcán, és észrevesz egy szemeteskukára rakott földgömböt.

Felveszi a földgömböt, és az utolsó pillanatban teszi ezt, mert a következő másodpercben egy meteor zuhan a kukára, egy pillanat alatt elpárologtatva mindent. „Megmentettem a világot, suttogetta, kezében az árva földgömbbel, Thakács.” (Földgömb és meteor). És így tovább. De nem kell azt hinn, hogy a szerző teljes egészében abszurdítások világába kalauzol, tartja az arányokat. Amint ő maga írja a könyvről az előszóban, „95 szá-

zaléka realitás, 5 százalék az irreálitás. Viszonylag egzakt szám”.

Az egymáshoz hol szorosabban, hol lazábban kapcsolódó, hol egymásból következő történetek újtól szilveszterig követik nyomon Thakács és Á. hol az Alföldön, hol a Balatonon, hol egy világból kizuhant házban (Ház a Szeklek Keresztútján) játszódnó napjai sorát, és talán nem csak azt.

(Farkas Csaba: Halak a város fölött. Accordia Kiadó, 2003)

FEKETE KLÁRA

Farkas Csaba

Halak a város fölött

Farkas Csaba kötetének borítója.

Lapunk karikaturistájának exkluzív albuma

Németh György: Az én városom

Ha valaki egy évszázad múlva Szeged ezredfordulós közállapotairól szeretne hiteles képet kapni, nemcsak a cikkeket, fotókat lesz érdemes megnéznie, hanem Németh György beszédes rajzait is. Lapunk karikaturistája legjellegzetesebb, legtalálósabb munkáit gyűjtötte össze Az én városom címmel megjelent mutatós kötetében.

Az üvegbúra alól harsányan szónokló potentát, az igahúzó tömeget nemzetiszín zászlót lobogtatva biztató népvézér, a végkielégítésként kapott tízmilliókat roskadozó talicskán hazatoló kirúgott főnök, a képtárat a megdöbben művészek előtt megvásárló izomkolosszus, a kitömött puttonnyal távozó leköszönő politikus, valamennyien ismerős figuraként köszönnek vissza Németh György karikatúráiról. Sokan először ezeket a rajzokat keresik lapunk utolsó oldalán, mondván: gyakran többet elárulnak valódi viszonyainkról, mint a legkorrektebb, legobjektívebb cikkek, legbeszédeesebb fotók.

Németh György a Magyar Távirati Iroda szegedi fotóriportereként is jól ismeri városát, városunkat, a kulisszák mögé tekintve a kisember szemével képes meglátni a lényegét. Ezért is szeretik annyira karikatúráit az olvasók: ezekben a rajzokban mindennapi tapasztalataikat, saját igazságukat láthatják viszont. Németh Gyuri – alias NÉGY – aprócska aranyrögöket is talál városunkban, ezeket olvasztotta most mutatós ékszerrel.

Szuromi Pál művészeti író szerkesztette a kötetet és írta a tanulmányoknak is beillő élvezetes előszót, a gyulai Dürer Nyomda formálta gusztusos kiadvánnyá az albumot, a hátsó borítón pedig Szív Ernő briliáns szövegét olvashatjuk.

H. ZS.

A könyv borítója.

Egyre többen választják a helyi iskolát

Már nem ingáznak a székkutasi diákok

Már nem ingáznak a székkutasi diákok, egyre több szülő íratja be a helyi iskolába gyermekét. Az oktatási intézmény családias hangulata és az egyre szélesebb körű képzés is hozzájárult ehhez a változáshoz.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Míg évekkel ezelőtt néhány székkutasi szülő úgy gondolta, hogy inkább Vásárhelyre vagy Orosházára járattja gyermekét általános iskolába, a falubeliek ma már inkább a helyi suliba íratják gyermekeiket. Jelenleg 220 tanuló koptatja az iskola padjait.

Az ingázók számának csökkenéséhez hozzájárult a családias és falusias hangulat, valamint az, hogy az iskola vezetése az utóbbi időben igyekezett változatossá tenni az oktatást. Az idén vezették be a negyedik és az ötödik osztályok számára a német nyelv tanítását, s a jövőben szeretnék, ha egy folyamatosan belül két idegen nyelv közül választhatnának a diákok – tudtuk meg Tembel Tibor igazgatótól. Nagyobb hangsúlyt kapott az informatika oktatása is, hiszen ebben a tanévben az alsósok szakköri foglalkozáson ismerkedhet-

nek a számítástechnika alapjaival. Emellett több mint öt éve már a székkutasi csemeték is járhatnak az alapfokú művészeti iskolába, ahol a legnépszerűbb a színjátszás és a hangszeres zenei képzés. Az iskola programjai nemcsak a diákokat mozgatják meg, a falu lakossága is szívesen csatlakozik egy-egy rendezvényhez. Legutóbb a 24 órás foci tette különlegessé a székkutasiak hétköznapijait. Mint arról lapunk is hírt adott: a magyar–angol 6:3-as összecsapás emlékére szervezték a maratoni viadalt, ahol a diákok mellett jó néhány helybeli felnőtt is rúgta a bőrt. Az Aranycsapat tagjairól készült archív képekből, illetve lapunk fotóriporterének, Gyenes Kálmán-nak a megyei labdarúgás legszébb pillanatait megörökítő alkotásaiból pedig kiállítást rendeztek.

A Székkutasi Általános Iskolában amúgy már a múlt század végén is koptatták a padot a kisdíákok. Az intézmény jelenleg összesen négy épületben működik: az elsősők az úgynevezett napközis telep, a többi alsós két másik helyen, míg a felsősök az 1980-as években átadott épületben gyarapíthatják tudásukat.